

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Carpenter, level 4, VET level

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust ning esitatakse kompetentsusnõuded ehk töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit.

Käesolev Ehituspuusepp, tase 4 esmane kutse kutsestandard on aluseks ehituspuusepa riiklikule õppekavale.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Carpenter, level 4, VET level	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work Ehituspuusepp on oskustööline, kes töötab ehitus- või kinnisvara korrashoiu ettevõttes või puitkonstruktsioonide tööstusliku valmistamisega tegelevas ettevõttes. Ehituspuusepa peamisteks tööülesanneteks on puidust konstruktsioonelementide ja ehitusdetailide valmistamine ja monteerimine; puitkonstruktsioonidest seinte, vahelagede ja katuste ehitamine ja soojustamine, sageli ka taastamine ja ümberehitamine; ehitiste sise- ja väliselementide (uksed, aknad trepid jne.) sobitamine ja paigaldamine. Esmane kutse on formaalharidusõppe lõpetamisel saadav kutse. Õppeasutus saab esmase kutse andmise õiguse, kui õppekava vastab käesolevale kutsestandardile ja on riiklikult tunnustatud. Käesolev Ehituspuusepp, EKR tase 4 esmane kutse kutsestandard on mõeldud aluseks ehituspuusepa riiklikule õppekavale. 4. taseme esmase kutse saanud Ehituspuusepp korraldab iseseisvalt oma töökoha ja tuleb tööülesannete täitmisega toime tavapärastes olukordades ning vastutab nende kvaliteetse täitmise eest. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööprotsesside teostamise juures vajab esmast kutset omav ehituspuusepp juhendamist.
A.2 Tasks A.2.1 Puitliidete valmistamine A.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine A.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine A.2.4 Puitvahelagede ehitamine A.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine A.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine A.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd A.2.8 Vooderdise paigaldamine A.2.9 Avatäidete paigaldamine A.2.10 Leiliruumi ehitamine A.2.11 Põrandate ehitamine A.2.12 Muude välisraajatiste ehitamine A.2.13 Renoveerimistööde tegemine A.2.14 Troppimistööde tegemine
Elective areas of work A.2.15 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine A.2.16 Kaldkatusekatete paigaldamine A.2.17 Palkseinte ehitamine

A.3 Work environment and specific nature of work

Puusepatöö nõuab suurt füüsilist pingutust. Töö võib toimuda nii siseruumides kui õues, erinevatel kõrgustel ja muutuvates ilmastikutingimustes. Ehituspusepp peab järgima tööeeskirju, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid. Töökeskkonnaga on seotud vigastuste tekkimise kõrgendatud risk. Tervisekahjustusi võivad põhjustada ka tolm ja lenduvad keemilised ühendid ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja -vahendeid.

A.4 Tools

Ehituspusepa peamised töövahendid on erinevad mehaanilised (vasarad, saed, kirved, hõõvliid, peitlid jne) ja elektrilised (drellid, lihvimismasinad jne.) käsitööriistad, kuid võivad olla ka suuremad tööstuslikud seadmed.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Ehituspusepa töö eeldab kohanemisvõimet erinevate töökeskkonnatingimustega (kõrgus, ilmastikuolud jne.), koostöö- ja meeskonnatöövalmidust, rutiinitaluvust, keskendumisvõimet ning hoolikust. Vajalik on hea koordinatsioon ja füüsiline vastupidavus.

A.6 Professional preparation

4. taseme Ehituspusepa esmane kutse saadakse esmase kutse andmise õigust omavas kutseõppeasutuses vastava kutsekeskhariduse õppe lõpetamisel.

Märge selle taseme omistamise kohta kantakse õppekava läbimise korral õppuri hinnetelehele.

A.7 Most common occupational titles

puusepp, ehituspusepp

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Ehituspusepp, tase 4 esmast kutset kirjeldavas kutsestandardis on kirjeldatud 14 kohustuslikku kompetentsi. Ehituspusepa esmase kutse taotlemiseks peavad olema tõendatud kõik kompetentsid vahemikus B.2.1 – 2.14.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Puitliidete valmistamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades lihtapliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid
- 2) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades nael-, kruvi-, polt- ja naagelliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid
- 3) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades terasdetailidega puitliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid.

Teadmised:

- 1) erinevad puitliited
- 2) puitliidete kasutamine ehitustöödel
- 3) puitliidete valmistamisel kasutatavad tööriistad ja -vahendid
- 4) puitliidetes kasutatavad terasdetailid
- 5) kinnitustahvrite paigaldamise reeglid
- 6) puitliidetele esitatavad tehnoloogilised nõuded

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastik-hindamine või kombineeritud meetod

B.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab ja toestab nõuetekohaselt taldmiku raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest
- 2) ehitab ja toestab nõuetekohaselt posti raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest
- 3) ehitab ja toestab nõuetekohaselt betoonvöö raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest.

Teadmised:

- 1) erinevad raketiste tüübid
- 2) raketiste valmistamiseks kasutatavad materjalid
- 3) raketiste paigaldamise ja toestamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid järgides vundamendile hüdroisolatsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides seinakarkassid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) paigaldab tööjooniseid järgides puit- ja terassillused, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides puitpostid siseruumidesse ja väliskeskkonda, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid järgides karkassile soojustus- ja heliisolatsioonimaterjalid ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) paigaldab tööjooniseid järgides karkassile plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 7) ehitab tööjooniseid järgides mittekandvad vaheseinad ja paigaldab vastavalt paigaldusjuhendile ning tööjoonistel märgitule kuivkrohvplaadid, kasutades selleks vajalikke tööriistu.

Teadmised:

- 1) hüdroisolatsiooni eesmärk ja nõuded
- 2) erinevad ehitamise meetodid (ehitamine ehitusplatsil, tehases valmistatavatest elementidest ehitamine jne.)
- 3) seinte liigid (kandvad/mittekandvad, sise- /välisseinad jne.), nende esitatavad nõuded
- 4) erinevad sillused ja nende paigaldamine
- 5) postide paigaldamiseks kasutatavad terasest liitedetailid
- 6) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid
- 7) erinevad ehitusel kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid jne.), nende omadused, kasutuspehmoõtted ja paigaldamise tehnoloogiad
- 8) kipskarkass-seinte ehitamise tehnoloogia

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.4 Puitvahelagede ehitamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel puittalad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) teeb vastavalt tööjoonistel märgitule juhendamisel vekseldused, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel vahelakke terastalad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides vahelakke soojustus- ja heliisolatsiooni- ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid ja paigaldusjuhendeid järgides põrandale ja lakke plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) monteering vastavalt koostejoonistele juhendamisel trepidetailidest trepi ning paigaldab selle.

Teadmised:

- 1) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid
- 2) erinevad ehitusel kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid, nende omadused, kasutuspõhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad
- 3) teras- ja puittalade liited
- 4) terasest liitedetailide kasutamine vekselduste tegemisel.

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) monteering tööjooniseid järgides juhendamisel katusesõrestikud, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel sarikate ja pennidega katuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel pärilnatega katuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel lamekatuse puitkonstruktsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid järgides konstruktsioonile soojustus- ja heliisolatsiooni- ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) paigaldab tööjooniseid ja paigaldusjuhendeid järgides konstruktsioonile plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu.
- 7) paigaldab kattematerjali paigaldamise juhendit ja/või tööjooniseid järgides katusele aluskatte, tuulutusliistud, roovitise ja/või laudise, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 8) ehitab tööjooniseid järgides räästad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 9) teeb tööjooniseid järgides juhendamisel katusele vajalikud läbiviigud (korstnad, luugid, ventilatsioonitorud jne.), kasutades selleks vajalikke tööriistu.

Teadmised:

- 1) erinevad katusekonstruktsioonid ja nende ehitamise eripärad, nõuded
- 2) erinevad katusekattematerjalid ja nende paigaldamise tehnoloogiad
- 3) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid
- 4) erinevad ehituses kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadused, kasutuspõhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad
- 5) erinevad räästaste konstruktsioonid
- 6) tuleohutusnõuded korstna läbiviikude tegemisel.

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) valmistab tootejooniseid järgides juhendamisel ette puidust detaile (sarikad, liimpuittalad, liimpuitpostid jne.)

2) valmistab tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides juhendamisel sein-, katuse- ja vahelaeelemente, kasutades selleks vajalikke tööriistu. 3) valmistab tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides juhendamisel ogaplaatsõrestikke, kasutades selleks vajalikke seadmeid.	
Teadmised: 1) sein- ja vahelaeelementide tööstusliku tootmise tehnoloogiad 2) tööstuslike seadmete (saed, töölauad, fermipress jne.) tööpõhimõtted ja käsitlemine 3) detailide mõõtusaagimine.	
Hindamismeetod(id): praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab tööjooniseid järgides vundamendile hüdroisolatsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu 2) paigaldab montaažijooniseid järgides vundamendile alasidepuud 3) monteerib vastavalt montaaži- ja sõlmede joonistele sein-, vahelae- ja katuseelemendid, kasutades selleks vajalikke mehhanisme ja tööriistu 4) paigaldab elementide liitekohtadele puuduvad soojustus- ja isolatsioonimaterjalid ning plaadistused. 5) vajadusel paigaldab hoone välisseintele tuuletõkkekanga.	
Teadmised: 1) hüdroisolatsiooni eesmärk ja nõuded 2) ehituslikud nõuded alasidepuudena kasutatavale materjalile ning kinnitustele 3) toote tehnilise dokumentatsiooni lugemise oskus (elementide montaaži järjekord) 4) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid 5) erinevad ehituses kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadused, kasutuspehõimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad .	
Hindamismeetod(id) praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.8 Vooderdise paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab tuuletõkkeplaadile vooderdise eripärast (vertikaal- või horisontaallaudis) lähtudes sobiva roovitise 2) paigaldab tööjooniseid järgides seinale sisemise voodrilaudise, kasutades selleks vajalikke tööriistu 3) paigaldab välised voodrilauad ja teeb vajalikud voodriliited, kasutades selleks vajalike tööriistu.	
Teadmised: 1) erinevad vooderdise liigid, nende paigaldamise tehnoloogia 2) roovituse paigaldamise eripärad (sõltuvalt voodrilaudade paigaldussuunast).	
Hindamismeetod(id) praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	

B.2.9 Avatäidete paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ja paigaldab ajutised avatäited vastavalt etteantud tööjuhiste 2) paigaldab juhendamisel ja paigaldusjuhendit järgides katuseaknad 3) paigaldab juhendamisel ja paigaldusjuhendit järgides katuse- ja laeluugid 4) paigaldab tööjooniseid järgides ja paigaldusnõudeid silmas pidades aknad ja ukseid.	
Teadmised: 1) erinevatest materjalidest avatäidete paigaldamine erinevatesse seinatüüpidesse (puit, kivi, raudbetoon, teras) 2) tööjooniste lugemine.	
Hindamismeetod(id): praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.10 Leiliruumi ehitamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab juhendamisel vajalikud isolatsioonimaterjalid, järgides leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid 2) paigaldab voodrilauad, järgides leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid 3) ehitab vastavalt etteantud tööjoonisele lava, kasutades selleks sobilikke materjale 4) teeb tööjooniseid järgides juhendamisel vajalikud läbiviigud.	
Teadmised: 1) soojustus ja isolatsioonimaterjalid 2) tuleohutusnõuded 3) voodrilaudade ja tuulutusliistude paigaldamise reeglid saunaruumis 4) nõuded kasutatavale puitmaterjalile (puiduliigid, immutusvahendid jms töötlus) 5) lava soovitavlikud mõõdud .	
Hindamismeetod(id): suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.11 Põrandate ehitamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab juhendamisel laagid ja isolatsioonimaterjalid ning ehitab laudpõranda, kasutades selleks nõuetele vastavat materjali 2) paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides juhendamisel põrandale aluskatte ning sellele põrandalauad või parketi 3) paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides põrandale PVC või tekstiilkatted.	
Teadmised: 1) materjalidele esitatavad kvaliteedinõuded 2) puitpõrandate ehitamise erinevad tehnoloogiad 3) rullmaterjalide paigaldamise tehnoloogiad 4) puitpõranda viimistlemiseks kasutatavad vahendid (vahad, poleerid, lakid, õlid jne.).	
Hindamismeetod(id):	

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.12 Muude välisraajatiste ehitamine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab tööjooniseid järgides terrassi koos piirete ja tõusuteedega, kasutades selleks sobilikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel rõdu koos piiretega
- 3) ehitab etteantud tööjooniseid järgides puitaia.

Teadmised:

- 1) terrassi, rõdu ja puitaia ehitamiseks sobilikud materjalid (puiduliigid, sobilikud kinnitusvahendid)
- 2) puidukaitsevahendid
- 3) terrassi ja rõdu ehitamise tehnoloogiline protsess ja nõuded.

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.13 Renoveerimistööde tegemine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) avab juhendamisel objekti katuse- ja seinakonstruktsioonid nende seisukorra hindamiseks, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 2) parandab juhendamisel karkass-seina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 3) parandab juhendamisel palkseina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 4) parandab juhendamisel põrandate ja vahelagede konstruktsioonid, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 5) parandab juhendamisel katusekonstruktsiooni, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 6) parandab ja/või vajadusel asendab juhendamisel renoveerimist vajavad pinnakatted (sise- ja välisvooderdis, põranda- ja katusekattematerjal jne.).

Teadmised:

- 1) vanade ehitiste põhikonstruktsioonide ja materjalide eripärad
- 2) puitkonstruktsioonide biokahjustused (seened, mardikad, ürasekid, koid jm.), nende vältimine ja tõrje
- 3) niiskusest või muudest välisteguritest tingitud kahjustused.

Hindamismeetod(id):

suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

B.2.14 Troppimistööde tegemine

EstQF Level 4

Tegevusnäitajad:

- 1) haagib tõstetroppidega tööks vajalikud materjalid ja juhendab käemärkide abil kraanajuhi tööd, järgides tööohutusnõudeid. Ladustab materjalid vastavalt etteantud juhiste jaoks ettenähtud kohta
- 2) juhatab materjalide ladustamisel ja teisaldamisel mehitamata tõsteseadet, järgides tööohutusnõudeid ja etteantud tööjuhiseid.

Teadmised:

- 1) lastide haardevahendid
- 2) tõstetööd erinevate tõsteseadmetega
- 3) ohutusnõuded troppimistööl

4) troppimistöödel kasutatav signaalmärgistik.

Hindamismeetod(id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

OPTIONAL COMPETENCES

Ehituspusepp, tase 4 esmast kutset kirjeldavas kutsestandardis on kirjeldatud 3 valitavat kompetentsi. Ehituspusepa esmase kutse taotlemiseks peab olema tõendatud vähemalt üks valitav kompetents vahemikust 2.15 – 2.17.

B.2.15 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ette aluspinna plekkdetailide paigaldamiseks 2) paigaldab, kinnitab ja tihendab paigaldusjuhust järgides juhendamisel lihtsamad plekkdetailid (näit akna-, parapetiplekid), juhindudes valmistus- ja paigaldusnormidest (näit plekkdetailide kalded, ülekatted, ülespöörded, veenina pikkused) 3) vajadusel töötleb juhendamisel lihtsamaid plekkdetailide (näit aknaplekid, parapetiplekid) kohapeal, juhindudes tööjoonisest, materjali omadustest ja tegelikust olukorrast kohapeal.	
Teadmised 1) plekkdetailide töötlemisviisid 2) plekkdetailide paigaldusnõuded.	
Hindamismeetod (id): praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.16 Kaldkatusekatete paigaldamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab tööjooniseid ja materjali paigaldusjuhendit järgides juhendamisel kiviroovid ja katusekivid. 2) paigaldab tööjooniseid ja materjali paigaldusjuhendit järgides juhendamisel plekiroovid ja profiilpleki. 3) paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides juhendamisel SBS katusekatted. 4) paigaldab juhendamisel puidupõhised katusekatted (sindel-, kimm-, laast- ja laudkatuse).	
Teadmised 1) erinevate katusekattematerjalide töötlemisviisid 2) erinevate katusekattematerjalide paigaldusviisid ja -nõuded.	
Hindamismeetod (id): praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod	
B.2.17 Palkseinte ehitamine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1) ehitab tööjooniseid järgides tehases ettevalmistatud palkidest seinad. 2) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel vertikaalsed postid kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile.	

- 3) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel pärlinid ja sarikad, kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile.
4) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel aknad ja ukseid, arvestades palkseina vajumisi.

Teadmised:

- 1) palkide paigaldamise tehnoloogia
- 2) puidu omaduste arvestamine palkmaja ehitamisel (kuivamiskahanemine)
- 3) palkmaja ehitamisel kasutatavad eripärased liitedetailid.

Hindamismeetod (id):

praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: näit praktika aruanne, õpi- või arengumapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, materjali kulu- ja tööaja arvutamine, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastikhindamine või kombineeritud meetod

RECURRING COMPETENCES

B.2.18 Ehituspusepp, tase 4 esmast kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: Ehituspusepa üldised läbivad kompetentsid: 1) Pusepp järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid. 2) Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektil järgib pusepp nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, tööprotsessi käigus kui ka töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab teiste inimeste ja keskkonnaga enda ümber. 3) Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale. 4) Kogu tööprotsessi käigus järgib ehituspusepp ka keskkonnanõudeid ning veendub, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnohtlikke jäätmeid. Ta sorteerib jäätmed, juhindudes taaskasutusest ja jäätmekäitluseeskirjades olevatest nõuetest. 5) Ehituspusepana töötav isik on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, kohandub meeskonnaga ja on valmis teistelt õppima, jagab teistega kogu vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti. 6) Ehituspusepp arvestab oma tööd tehes ka samal objektil teisi töid teostavate töövõtjatega. 7) Ta rakendab õpitut igapäevaselt oma erialasel tööl, võtab oma vastutusala piires vastu asjakohaseid otsuseid, täidab endale võetud kohustusi ja saavutab seatud tööeesmärgid. Tegutseb standardsetes olukordades iseseisvalt. 8) Muutuvate olude ilmnemisel konsulteerib vahetu juhiga ning kohandab oma käitumise vastavalt saadud juhistele. 9) Tööalaste ebaõnnestumiste ja eksimiste korral hindab ja kohandab esmataseme ehituspusepp oma käitumist vastavalt olukorrale, vajadusel konsulteerib vahetu juhiga ning kohandab oma käitumise vastavalt saadud juhistele. 10) Töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes. Ehituspusepa kutsespetsiifilised läbivad kompetentsid: 11) Enne töö alustamist korraldab ehituspusepp endale oma tööloogi piires nõuetekohase töökoha: paigaldab juhendamisel töölava ning lähtuvalt objekti eripärast ehitab tööohutuse nõudeid ja paigaldusjuhendeid järgides ka vajalikud tõusuteed, redelid ja piirded. Ta valib etteantud töö iseloomust juhindudes välja sobivad töövahendid ja –võtted ning veendub enne töö alustamist vahendite ja seadmete korrasolekus ja ohutuses. Ladustab juhendamisel vajalikud materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise. 12) Töö planeerimiseks määratleb ehituspusepp tööjoonistelt vajalikud lähteandmed ja arvutab juhendamisel tööks vajaliku materjalide kulu. 13) Ta teeb juhendamisel asjakohaseid mõõteriistu ja mõõtmismeetodeid kasutades tööks vajalikud mõõdistused ja märketööd, juhindudes etteantud tööjoonisest ning tagades nõuetekohase mõõtmistäpsuse. 14) Ehituspusepp kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid heaperemehelikult – ta korrastab ja puhastab oma töös kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja kaitsevahendeid regulaarselt, järgides nende kasutus- ja hooldusjuhendeid. Probleemide või rikete korral informeerib sellest oma vahetut juhti.	

Teadmised:

- 1) tööohutuse reeglid üldehitustöödel
- 2) esmaabi andmine
- 3) jäätmekäitlus ja keskkonnaohutusnõuete täitmine ehitustöödel
- 4) üldteadmised energiatõhusast ehitamisest
- 5) puusepatööks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid ja nende käsitlemine
- 6) puusepatööks vajalikud mõõteriistad (näit. nivelliir, mõõdulatt, lood, mõõdulint) ja nende kasutamine
- 7) ehituspusepa peamised töövõtted
- 8) tööjooniste lugemine, tööjooniste põhjal arvutuste tegemine (pindala-, mahu- ja kuluarvestus meetodid jne.)
- 9) teadmised kvaliteedinõuetest.
- 10) ettevõtluse alused

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations

1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	13-04052012-23/4k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Tõnu Peipman, Inseneribüroo Printsip OÜ Aare Latserus, Q-Haus Baltic OÜ Sven Mäe, Tallinna Ehituskool
3. Occupational qualification standard approved by:	Construction, Real Estate and Geomatics
4. No. of decision of Sectoral Council	17
5. Date of decision of Sectoral Council	04.05.2012
6. Occupational qualification standard valid until	19.10.2014
7. Occupational qualification standard version no.	4
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	7115 Carpenters and Joiners
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4

C.2 Occupational title in foreign language

English:	Carpenter, level 4, VET level
Finnish:	kirvesmies, timpluri
German:	Zimmermann
Norwegian:	snekker
Russian:	плотник
Swedish:	snickare

C.3 Annexes

Lisa 1 [Töösad ja tööülesanded](#)